

Lausunto

4.5.2026

VN/30977/2025
VN/30977/2025-YM-16

Valtiovarainministeriö

Lausunto hallituksen esityksestä valtionhallinnon henkilöstöturvallisuutta edistäväksi lainsäädännöksi

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta valtionhallinnon henkilöstöturvallisuutta edistäväksi lainsäädännöksi.

Ympäristöministeriö pitää hallituksen esitysluonnoksessa esitettyjä muutoksia ja niiden tavoitteita kannatettavina ja perusteltuina.

Ehdotus valtion virkamieslain 6 c §:n muutoksesta ja perusteluista

Virkamieslain 6 c §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että palvelussuhteen aikana tehtävistä henkilöturvallisuusselvityksistä ja nuhteettomuusseurannasta tulisi mainita hakuilmoituksessa. Ehdotettu lisäys säännökseen liittyy erityisesti palvelussuhteen aikana tehtäviin turvallisuusselvityksiin ja nuhteettomuusseurantaan, josta olisi perusteltua mainita hakuilmoituksessa, jotta virkaa tai virkasuhdetta hakeneen voidaan katsoa olevan tietoinen siitä, että täytettävänä olevan viran tai virkasuhteen tehtävät edellyttävät voimassa olevaa henkilöturvallisuusselvitystä ja turvallisuusselvityslain 51 §:n mukaista seurantaa koko palvelussuhteen ajan. Kysymyksessä olisi tieto, joka perustuisi viran tai virkasuhteen nimittämisajankohdan mukaiseen viranomaisen käytäntöön. Lisäksi viranomaisella olisi myöhemmin mahdollisuus hakea turvallisuusselvitystä riippumatta siitä, olisiko asiasta alun perin ilmoitettu hakuilmoituksessa tai edellytettiinkö ennen nimittämistä henkilöturvallisuusselvityksen tekemistä. Ympäristöministeriö pitää muutosta selkeyttävänä, joka vahvistaa nykykäytäntöä.

Ehdotus valtion virkamieslain 19 a §:stä ja sen perusteluista

Valtion virkamieslakiin ehdotetun uuden 19 a §:n mukaisesti valtion virkamiehellä olisi koko palvelussuhteen keston ajan oltava viran, määräaikaisen virkasuhteen tai tehtävämääräyksellä saadun tehtävän asianmukaisen hoitamisen edellyttämä nuhteettomuus, eikä hänellä saisi olla viran tehtäviä vaarantavia sidonnaisuuksia ja hänellä tulisi muissakin suhteissa olla edellytykset hoitaa tehtävänsä riippumattomasti ja muutoinkin luotettavasti. Säännös olisi vaatimuksiltaan yhdenmukainen virkamieslain 8 c §:n kanssa eli velvoite nuhteettomuuteen ja riippumattomuuteen säilyisi samanlaisena koko virkamiehen palvelussuhteen ajan eikä olisi vain rekrytointihetkeen liittyvä vaatimus. Lisäksi pykälän 2 momentissa annettaisiin työntajana toimivalle virastolle mahdollisuus hakea edellä 1 momentissa kuvattujen edellytysten varmistamiseksi henkilöturvallisuusselvitystä myös palvelussuhteen aikana niissä tehtävissä työskentelevistä virkamiehistä, joiden osalta se on turvallisuusselvityslain mukaan mahdollista. Ympäristöministeriö pitää ehdotettua muutosta oikeustilaa selkeyttävänä. Ympäristöministeriössä palvelussuhteessa olevien virkamiesten turvallisuusselvitykset uudistetaan viiden vuoden välein.

Ehdotus valtion virkamieslain 40 §:n muutoksesta

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Ympäristöministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 35
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4-10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.ym@gov.fi

Pykälän uuden 5 kohdan mukaan viranomainen voisi pidättää virkamiehen virantoimituksesta, jos virkamiehestä johtuvasta syystä ei voitaisi tehdä turvallisuusselvityksissä tarkoitettua turvallisuusselvitystä. Ympäristöministeriö toteaa säännöksen tavoitteen olevan selkeä ja kannattaa uudistusta.

Ehdotus turvallisuusselvityslain 50 §:n muutoksesta ja perusteluista

Turvallisuusselvityslain 50 §:n (Tietojen luovuttaminen turvallisuusselvitysrekisteristä) pykälän 2 momentin nojalla suojelupoliisi voi salassapitosäännöksistä riippumatta antaa hyväksymällään tavalla teknisen käyttöyhteyden avulla momentissa säädettyjen viranomaisten nimeämälle henkilölle turvallisuusselvityksen hankkimisen arviointia varten turvallisuusselvitysrekisteristä tietoja, jotka on määritelty turvallisuusselvityslain 2 momentin 1–4 kohdissa. Sääntelyn tarkoituksena on vähentää uusien selvitysten tekemistä henkilöistä, joista on jo olemassa voimassa oleva selvitys. Ehdotetulla sääntelyllä pyrittäisiin henkilöturvallisuusselvitysrekisterin nykytilaa käyttöön vastaavalla oikeutettujen tavalla rajaamaan määrää, eli jatkossakin viranomaisen tulisi nimetä henkilö, jolla olisi käyttöoikeus rekisteriin. Ehdotuksen mukaan teknisen käyttöyhteyden mahdollisuus laajennettaisiin kattamaan ministeriöiden lisäksi myös kaikki valtion virastot, Kansaneläkelaitos, Senaatti-kiinteistöistä ja Puolustuskiinteistöistä annetun lain 1 §:ssä tarkoitettu Senaatti-kiinteistöt-liikelaitos ja tämän tytäriikelaitos. Ympäristöministeriö kannattaa teknisen käyttöoikeuden laajentamista kaikkiin valtion virastoihin. Tämä selkeyttää turvallisuusselvitysprossia, nopeuttaa myös rekrytointiprosessia sekä vähentää päällekkäistä työtä virastoissa.

Ylijohtaja

Ismo Tiainen

Henkilöstö- ja hallintojohtaja

Heidi Sederholm

VN/30977/2025-YM-16

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: